

MOCCA Over Cultuureducatie voor culturele instellingen en kunstenaars

Nieuwsbrief voor Culturele Instellingen

Peggy Brandon

Geen educatie zonder cultuureducatie, dat draagt Mocca uit. Cultuur helpt kinderen slimmer en socialer te zijn en biedt ze de mogelijkheid zich zo volledig mogelijk te ontplooiën.

Hoewel de plannen van het nieuwe kabinet jongeren daarin niet lijken te steunen, zien we in Amsterdam een aantal interessante ontwikkelingen.

Een daarvan is het basispakket met leerlijnen voor muziek, beeldende vorming en cultureel erfgoed. De gemeente wil een minimum aantal uren voor juist deze disciplines vastleggen, in overleg met de schoolbesturen.

De kwaliteit van een cultuureducatief project neemt in belang toe. Dat vindt de gemeente en dat vinden de scholen. Dat vertaalt zich in de evaluaties op de Mocca website. Een kwart van alle scholen heeft binnen zes maanden een evaluatie geplaatst. Scholen lezen deze evaluaties, en laten hun keuzes van een goede evaluatie afhangen. Zorg dus dat je project wordt geëvalueerd en verwijst een school naar de link op de homepage van de Mocca website.

Ook scholing om kwaliteit te stimuleren is ontwikkeling. Schrijf je dus in voor een workshop didactiek, cultuureducatiebeleid of financieringsstromen of een van de andere workshops en netwerken die Mocca organiseert.

En bel of mail ons met je vragen over cultuureducatie, daar zijn we voor.

Peggy Brandon
 Directeur Mocca

AGENDA

- **15 oktober:** Sluitingsdatum Fonds voor Cultuurparticipatie, regeling 'Het beste van twee werelden'.
- **15 oktober:** Sluiting inschrijving Filmeducatieprijzen van EYE Instituut Nederland.
- **20 oktober:** Congres Cultuureducatie in de Brede School in Assen, Drenthe.
- **27 en 28 oktober:** Cinekid For Professionals, conferentie tijdens Cinekid Festival in de Westergasfabriek.
- **4 en 25 november:** Mocca workshop Didactiek.
- **10 november:** Congres Talentontwikkeling in Assen, Drenthe.
- **16 november:** Mocca workshop 'Beleid Belicht'.

Mocca Cultuureducatie netwerkborrel

Beleid Belicht

Wie: Sylvia Holwerda, docent beeldende vorming
en CKV & cultuurcoördinator
School: Hervormd Lyceum West
Over: Cultuureducatieplan!

Mocca begeleidt Amsterdamse scholen bij het maken van cultuureducatieplannen. Dit past binnen het Amsterdamse systeem van vraaggestuurde cultuureducatie. Zorg dat de vraag helder is en zoek binnen die vraag naar passend aanbod. Culturele instellingen en kunstenaars zijn benieuwd: hoe ziet zo'n cultuureducatieplan er eigenlijk uit? Dit terugkerend onderdeel in de nieuwsbrief licht een tipje van de sluier op. Iedere nieuwsbrief komen andere docenten aan het woord.

Met Sylvia Holwerda sprak ik over cultuureducatie op het Hervormd Lyceum West en hoe zij hun buurt, Slotervaart, hierbij betreft. De school vindt het belangrijk dat de kinderen iets ervaren wat ze van huis uit niet mee krijgen. Deze school is vijf jaar een brede school geweest. De bredeschoolactiviteiten vonden vaak in de buurt plaats. Sylvia: "Ik haal nooit kunstenaars de school in, maar ga meestal op pad met de kinderen". Ze gaan naar het centrum, maar ook bewust de buurt in. Sylvia heeft zelf kunstwandelingen in de buurt georganiseerd en meegedaan aan het project 'Bekijk je wijk' van ARCAM. "Kinderen komen uit deze buurt of hebben vriendjes hier. Het is leuk om ze andere kanten te laten zien en informatie te geven die ze niet kennen. Het kan voor de kinderen een echte eye-opener zijn, ze leren de buurt een beetje kennen. Dat vind ik heel fijn." Een ander doel dat ze met buurtgericht werken bereikt, is dat de kinderen anders leren kijken naar de omgeving. Sylvia: "Als een leerling tijdens een project beelden ziet waar hij dagelijks langskomt, dan realiseert hij zich nadien dat hij beter kijkt dan voorheen".

© Irma Enklaar

ARCAM en Bureau Monumenten & Archeologie
'Bekijk je Wijk'

Tijdens de bredeschoolperiode heeft Sylvia een band opgebouwd met Studio West. Zij bieden verschillende workshops aan en zitten dicht bij de school. Deze samenwerking gaat goed, omdat Sylvia altijd met vragen bij hun terecht kan en ze vervolgens samen verder denken. Een

keer was er een klas die heel stil en ontzettend verlegen was, op het ongemakkelijke af. Samen met Studio West en Be at the Media is er uiteindelijk een soort Lagerhuis georganiseerd. Sommige kinderen bloeiden op en durfden ineens wel iets te zeggen. Ze zagen ook in dat ze echt wat te zeggen hadden. "Dat is heel goed

geweest voor ze", zegt Sylvia.

Sylvia koos bewust voor buurtgericht werken om kunst en cultuur laagdrempelig voor de jongeren te maken. "Studio West is voor jongeren. Onze leerlingen kennen het. Je hoopt dat ze er zelf naar binnen stappen, maar dat gebeurt niet altijd. Die drempel wordt verlaagd doordat ze er nu met school binnenkomen. Daarom is het belangrijk dat je een project in eigen buurt doet, en niet in een buurt waar ze nooit komen."

Martijn Pool
Accountmanager Cultuur

**"Ik ga zelf
op pad
met de
kinderen"**

Buurtgericht werken, wat is dat eigenlijk?

Steeds meer culturele instellingen en kunstenaars werken buurtgericht binnen cultuureducatie. Dit heeft niet één vorm. Ik sprak hierover met Irma Enklaar, werkzaam voor ARCAM, en Jessica Schrier van het Tropenmuseum Junior. Beiden werken buurtgericht, maar vanuit verschillende invalshoeken.

ARCAM ontwikkelde voor het voortgezet onderwijs (VO) in Nieuw West 'Bekijk je wijk', samen met Bureau Monumenten & Archeologie (BMA). Financiële steun kregen ze van Koers Nieuw West en het Amsterdams Fonds voor de Kunst. Irma: "Het Fonds was enthousiast, het stimuleert buurt- en wijkgerichte projecten en samenwerking tussen culturele instellingen binnen cultuureducatie". Er werd voor Nieuw West gekozen, want: "Daar zijn veel VO-scholen; we hebben dus, ook al is het project gericht op de buurt, een groot publieksbereik. Leerlingen doen kennis op van hun wijk en de geschiedenis. Daarna werken ze aan de toekomst ervan. Het project bestaat uit een voorbereiding op school, een twee uur durende begeleide wandeling door de wijk en een workshop die vanaf dit najaar in het Van Eesterenmuseum plaatsvindt." De insteek is afhankelijk van het niveau van de leerlingen: alle leerlingen zijn op hun eigen niveau met inrichting van de openbare ruimte bezig. "Leerlingen van vmbo techniek gaan aan de slag met bouwwerken voor Plein 40-45, leerlingen van het vwo ontwerpen een maquette voor een buurt die echt op de schop gaat."

Het Tropenmuseum Junior (TMJ) heeft een andere invalshoek om buurtgericht te werken. Het ontving ook steun van het Amsterdams Fonds voor de Kunst. '100 families op wereldreis' is voor leerlingen van het primair onderwijs (PO) en hun families uit Nieuw West. "De leerlingen worden op school met een speciale bus opgehaald. Hun ouders, broertjes en zusjes gaan mee", vertelt Jessica van het TMJ. "Wij willen dat leerlingen en hun ouders hun wijk juist uitkomen en actief participeren aan het culturele leven in de stad." Het TMJ richtte zich hierbij

bewust op dit deel van de stad en zocht contact met Koers Nieuw West om scholen te benaderen. "Behalve dat het project voor deze wijk is, sluit het ook nauw aan bij de wens van veel scholen in Nieuw West om ouderbetrokkenheid te vergroten en binnen- en naschoolse culturele activiteiten aan elkaar te verbinden", vertelt Jessica. In het TMJ volgen de leerlingen het programma 'De Qi van China', de ouders krijgen een aparte rondleiding in het museum. "Na afloop leiden de kinderen hun families rond en worden de leerlingen en hun families weer met de bus naar huis gebracht."

'100 Families op wereldreis'

'100 Families op wereldreis' is een project dat TMJ wenst voort te zetten, ook met scholen in andere stadsdelen. ARCAM ontwikkelt samen met BMA en het Stadsarchief 'Bekijk je wijk' voor scholen in Noord.

Kiran Sukul
Accountmanager Cultuur

Evaluëren doet begeren

Een nieuw item in de nieuwsbrief is 'Evaluëren doet begeren'. Hierin publiceren we steeds een project dat geëvalueerd en uitvoerig toegelicht is door een docent.

Op de Mocca website staan evaluaties van jullie projecten, ingevuld door scholen. Zo lees je terug hoe een school je project of instelling beoordeelt. Het is ook slim om je te laten evalueren, want andere scholen zien hoe een project of de samenwerking met jou beviel bij een van hun collega's. Als je een goede evaluatie krijgt, betekent dit dat je extra interessant bent voor een andere school.

Een interne cultuurcoördinator zei: "Ik zag een goede evaluatie op jullie website. Deze was ingevuld door een school die ik ken met hetzelfde type onderwijs en vergelijkbare kinderopulatie. Omdat zij deze instelling goed vinden, ga ik het project afnemen."

Zorg dus dat je wordt geëvalueerd!

Evaluaties kunnen alleen door scholen worden ingevuld via een speciale, besloten link. Als de school waarmee je werkt de link naar het evaluatieformulier niet meer heeft, kun je ze verwijzen naar de link op de homepage van onze website, www.mocca-amsterdam.nl/evaluatie/aanvragen, of stuur een e-mail naar info@mocca-amsterdam.nl met de informatie van de school.

Evaluaties

★★★★★ | Primair onderwijs | deelname: 17 december 2009
 22-6-2010 17:58

De drama docente Vera Laan heeft de kinderen in korte tijd heel enthousiast gemaakt voor dit project. Omdat er veel geoefend is kwam tijdens de uitvoering van het spel heel goed de drama accenten naar voren. Ook met de kinderen die niet mee speelden werd het drama project geoefend, zodat de voorstellingen voor alle kinderen herkenbaar waren, dit gaf een groot saamhorigheids gevoel. Ouders, leerlingen, leerkrachten incusief buurtbewoners waren zeer enthousiast over dit project.

Voorgesprek plaatsgevonden? Ja
 Pedagogische, didactische kwaliteiten ★★★★★
 Aansluiting beleevingswereld ★★★★★
 Flexibiliteit ★★★★★
 Doelstellingen ★★★★★
 Organisatie en coördinatie ★★★★★☆
 Als leerkracht actief aanwezig? Ja
 Tevreden over prijs/kwaliteit? Ja
 Toekomstige samenwerking? Ja
 Waardering project ★★★★★

Theater in de wijk gemaakt door Vera Linn Laan

Wie: Vera Linn Laan
Welk project: Theater in de wijk

'Een voorstelling, voor de wijk waar de school staat. De voorstelling vindt plaats op bijzondere plekken. Bij iemand op het balkon, op een bootje in het water of in een mooie tuin. Het publiek krijgt een toer. Op elke plek wordt een scène gespeeld door leerlingen van groep 8. Groep 7 begeleidt het publiek langs de scènes. Groep 6 is verdeeld in drie kleine koren, deze duiken af en toe op tijdens de route. Alle scènes samen vormen een verhaal.'

Mocca Nieuwsflits

Mocca workshops

Voor beginnende medewerkers cultuureducatie van culturele instellingen en voor kunstenaars uit Amsterdam die beginnen met cultuureducatie, organiseert Mocca een aantal workshops:

1. Didactiek. Deze workshop is een inleiding in de didactiek, zowel voor primair als voortgezet onderwijs. Je gaat met elkaar aan de slag. Hoe draag je over aan kinderen, hoe leren ze of hoe bouw je een les op: het komt stapsgewijs aan de orde.

2. Beleid Belicht. Tijdens deze workshop informeren we je over beleidsplannen voor cultuureducatie op scholen en welke stappen scholen nemen om tot een cultuurplan te komen. Dit doen we aan de hand van voorbeelden uit het primair en voortgezet onderwijs. We gaan in op onderwerpen als visie, doelen, organisatie en financiën.

Kijk voor de data en het aanmeldformulier op

www.mocca-amsterdam.nl/nieuws

Mocca 'Kies voor cultuur' gids

Alle scholen hebben hem al ontvangen, de Mocca 'Kies voor cultuur' gids. Hierin staat een overzicht van alle instellingen en kunstenaars die op onze website aangemeld staan. Heb je de gids niet meegenomen na de Mocca cultuureducatieborrel en wil je deze alsnog ontvangen? Kom dan langs bij ons op kantoor en haal gratis een exemplaar op. Of stuur een mail naar info@mocca-amsterdam.nl, tegen betaling van portokosten sturen wij je de gids toe.

Filmeducatieprijzen 2010

Tijdens de Nationale Onderwijs Tentoonstelling in januari 2011, looft EYE Instituut Nederland de Filmeducatieprijzen uit. Filminstellingen, lokale of regionale centra voor cultuureducatie, scholen, filmtheaters, bioscopen, musea, bibliotheken, welzijnsorganisaties, kortom iedereen die filmeducatie aanbiedt of organiseert, kan initiatieven insturen in vijf categorieën. Een jury van onafhankelijke deskundigen bepaalt de winnaars. Meld je project aan en maak kans op 3000 euro. Deelname is gratis. De inschrijving sluit op 15 oktober. Interesse? Zie www.filmeducatieprijzen.nl

Muziek telt!

Op 24 september is 'Muziek telt!' gelanceerd, de driejarige campagne van Muziek Centrum Nederland, het Fonds voor Cultuurparticipatie en Kunstfactor. 'Muziek telt!' wil dat over drie jaar muziek een vast onderdeel van het lesaanbod is. Als culturele instelling of kunstenaar kun je je verbinden aan de campagne. Iedereen die meewerkt, doet dit naar vermogen. Op de website van 'Muziek telt!' kun je aangeven wat je organisatie kan betekenen om muziek in het leven van kinderen te bevorderen.

Meer informatie? Zie www.muzeiktelt.nl

Lees ook het rapport van de Mocca kenniskring Muziekeducatie. Het is te downloaden van onze website. Ga op de homepage naar 'Onderzoek en Trendrapporten', op de pagina 'Kenniskringen' vind je een link naar het rapport.

Cultuureducatie Euro's

Voucherbeheer Amsterdam

Het Voucherbeheertegoed voor schooljaar 2010-2011 is vastgesteld op 20 euro per leerling. Dit geld is beschikbaar voor iedere Amsterdamse leerling uit het PO en voor leerlingen van klas 1 en 2 van het vmbo. De school besteedt het geld aan cultuureducatieve activiteiten. Herinner scholen er dus aan dat ze hiervan jouw activiteiten kunnen betalen.

CJP Cultuurkaart en VSBfonds

Leerlingen uit het voortgezet onderwijs die het vak CKV - cultureel kunstzinnige vorming - of KCV - klassieke en culturele vorming - volgen, hebben geluk. Het VSBfonds besloot hen dit schooljaar weer een extra tientje te geven op hun CJP Cultuurkaart. Aan elke Cultuurkaart is een bedrag gekoppeld van 15 euro. Organisatie loopt via de school, die mag kiezen of dit bedrag door de leerling apart of collectief door de klas of school uitgegeven wordt. Met het extra tientje stimuleert het VSBfonds jongeren om zelf actief te zijn in het culturele leven; tegelijkertijd spoort het culturele instellingen aan om zich meer in jongeren te verdiepen. Als culturele instellingen of kunstenaar, werkzaam in cultuureducatie, kun je het geld van de Cultuurkaart binnenhalen, mits je cultuureducatieve activiteiten aanbiedt en acceptant bent. CJP Cultuurkaart acceptant worden? Voor meer informatie www.cultuurkaart.nl

Fonds voor Cultuurparticipatie, 'Het beste van twee werelden', dien je aanvraag in voor 15 oktober

De regeling 'Het beste van twee werelden' van het Fonds voor Cultuurparticipatie biedt professionals en amateurkunstenaars de mogelijkheid samen te werken. Het Fonds vindt duurzame en meerjarige samenwerking tussen deze partijen belangrijk; het leidt tot uitwisseling, inhoudelijke ontwikkeling en talentontwikkeling. Het programma start in de lente van 2011. Dien je aanvraag gauw in, voor 15 oktober. Voor meer informatie www.cultuurparticipatie.nl

Accountmanagers Cultuur

© Anouck Wolf

Fleur de Kort
 T: 06 50734414

E: fdekort@mocca-amsterdam.nl

© Anouck Wolf

Kiran Sukul
 T: 06 52308996

E: ksukul@mocca-amsterdam.nl

© Kenneth Renardus

Martijn Pool
 T: 06 46056424

E: mpool@mocca-amsterdam.nl

